

سوغات فرنگ / رونق اقتصادی ایران یا فرانسه؟!

بازگشت شرکتهایی چون پژو به عنوان دستاورد سفر رئیس‌جمهور از فرانسه که در زمان تحریم‌ها فعالیت خود را نیمه کاره رها کردند نشان می‌دهد کشور فرانسه توانسته با در اختیار گرفتن بازار ایران گامی در راه خروج از بحران اقتصادی خود بردارد!

گزارش خبری- تحلیلی کیهان

سوغات فرنگ / رونق اقتصادی ایران یا فرانسه؟!

بازگشت شرکتهایی چون پژو به عنوان دستاورد سفر رئیس‌جمهور از فرانسه که در زمان تحریم‌ها فعالیت خود را نیمه کاره رها کردند نشان می‌دهد کشور فرانسه توانسته با در اختیار گرفتن بازار ایران گامی در راه خروج از بحران اقتصادی خود بردارد!

با توافقی که در جریان سفر رئیس‌جمهور اسلامی ایران به فرانسه به امضا رسید، خودروساز فرانسوی پژو سیتروئن با قرارداد شراکتی به ارزش 400 میلیون یورو (436 میلیون دلار) با شرکت ایران خودرو، به ایران بازخواهد گشت.

این درحالی است که پیش‌تر کارشناسان نیز درباره غیرقابل اعتماد بودن این شریک تجاری هشدار داده بودند، چنانچه امیررضا واعظی آشتیانی (معاون وزیر اسبق صنعت) با اشاره به ورود مجدد شرکت پژو به عرصه خودرو کشور گفته بود: چرا پژو که از سال 91 همکاری با ایران را قطع و شرکت ایران‌خودرو را 3 سال بدون قطعات کافی به حال خود رها کرد که نتیجه آن کاهش فروش و افت شدید کیفیت قطعات بود، در آستانه بازگشت پیروزمندانه به بازار انحصاری ایران قرار گرفته است؟

به گزارش ایسنا، پژو تحت این قرارداد با شرکت ایران خودرو همکاری خواهد کرد و نخستین خودروی محصول این همکاری در سال 2017 از خط تولید خارج خواهد شد.

براساس گزارش خبرگزاری فرانسه، شرکت‌های پژو و سیتروئن با ایران خودرو برای تولید سالانه 200 هزار خودرو با استفاده از قطعاتی که در ایران تولید می‌شوند همکاری خواهند کرد.

تحت این همکاری، مدل‌های پژو 208، شاسی بلند 2008 و مدل کامپکت 301 تولید خواهند شد.

پژو در سال 2012 در پی وضع تحریم‌های غربی علیه برنامه هسته‌ای ایران از کشور خارج شد. ایران در آن زمان دومین بازار بزرگ این شرکت خودروسازی بود و این شرکت در سال 2011 پیش از تشدید تحریم‌ها 458 هزار خودرو در ایران فروخته بود. خروج پژو از ایران 10 میلیون یورو در ماه از درآمد سال 2012 پژو کاست و یکی از عوامل تاثیرگذار در 576 میلیون یورو ضرر کل سال این شرکت بود.

چنانچه به علت بحران اقتصادی، حدود 8 هزار نفر از کارگران این شرکت اخراج شدند که برخی معتقدند این تعدیل نیرو بی‌ارتباط با از دست دادن بازار ایران نبوده است.

چنانچه انتشار خبر بازگشت پژو به ایران کمک کرد ارزش سهام این شرکت در بازار پاریس با 5/1 درصد صعود به 35/14 یورو برسد. جالب توجه‌تر اینکه مدیران پژو اظهار کرده‌اند که در 18 ماه گذشته با این انتظار که توافق هسته‌ای صورت خواهد گرفت و تحریم‌های ایران برداشته می‌شوند، سرگرم مذاکره برای بازگشت بوده‌اند.

فروش بازار ایران در سال 2011 به 6/1 میلیون خودرو رسید و در دوران تحریم‌ها که کمبود قطعات وارداتی تولید داخلی را محدود کرد، به پایین یک میلیون خودرو کاهش یافت. طبق برآورد پژو، تقاضا برای خودرو در ایران ممکن است در دو سال آینده به 6/1 میلیون دستگاه افزایش پیدا کند و تا سال 2022 به دو میلیون خودرو برسد.

با این حال، علی‌رغم تمام بدقولی‌های شرکت پژو در 3 سال اخیر و در دوره تحریم‌ها که با رها کردن تعهدات خود، همکاری با ایران را قطع کرد، هم‌اکنون این شرکت به عنوان اولین خودروساز غربی پس از برداشته شدن تحریم‌ها به ایران خواهد آمد!

مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو پس از امضای این قرارداد گفت: همکاری استراتژیک با گروه پژو سیتروئن به عنوان یک فرصت منحصر به فرد برای طرفین خواهد بود تا از مزایای رقابتی یکدیگر به خصوص در زمینه فن‌آوری و ایجاد یک چشم‌انداز دراز مدت بهره‌برداری کنند.

یکه زارع افزود: یکی از مزیت‌های ویژه این همکاری عرضه خودروهایی با بالاترین فن‌آوری به مشتریان خواهد بود.

وی در ادامه به سه محور اصلی قرارداد اشاره کرد و گفت: گروه صنعتی ایران خودرو و پژو به زودی شرکتی مشترک با سهامداری مساوی را ایجاد خواهند کرد که به تولید جدیدترین محصولات پژو براساس پلتفرم مورد استفاده ایران خودرو خواهد انجامید. یک زارع افزود: علاوه بر این، امکان استفاده از بازارهای صادراتی این محصولات در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا (MENA) نیز محور دیگر قرارداد است.

در سال 2011 حداکثر یک میلیون و 600 هزار دستگاه خودرو وارد بازار ایران شد که پیش‌بینی می‌شود تا سال 2020 تولید خودرو به بیش از یک میلیون و 400 هزار و در نهایت دو میلیون دستگاه در سال افزایش پیدا کند. براساس آمار فعلی، تعداد خودروهای پژو موجود در جاده‌های ایران بیش از چهار میلیون دستگاه است. ایران یکی از مؤلفه‌های کلیدی استراتژی توسعه شرکت پژو سیتروئن در خاورمیانه و آفریقا و سومین بازار بین‌المللی این شرکت به شمار می‌رود.

شتاب زندگی مسئولان دولتی از قرارداد اخیر شرکت پژو با ایران در حالی است که یک مقام آگاه در این مورد، خروج پژو از ایران در سال 91 را بزرگترین نعمت و دستاورد برای صنعت خودرو کشور عنوان کرده و به فارس گفت: با خروج پژو، وابستگی ایران به این شرکت فرانسوی بعد از 23 سال قطع شد و این مسئله زمینه‌ای برای تکمیل حلقه‌های خودکفایی در طراحی و تولید خودرو در کشور بود.

این کارشناس صنعت خودرو ادامه داد: تولید محصولاتی مانند پژو 405، پژو پارس، سمند و روآ تا سال 91 در ایران به خودکفایی رسیده بود، اما در مورد محصولی مانند پژو 206 این خودکفایی به دلیل سنگ‌اندازی‌های شرکت پژو تا بیش از 60 درصد محقق نشده بود.

به گفته وی، مدیران پژو تا زمانی که خط تولید پژو 405 در فرانسه جمع نشده بود، با تولید آن در ایران موافقت نکردند. علی‌رغم سخنان معاون وزیر صنعت در وصف قرارداد جدید منعقد شده، ظاهراً مسئولان مذکور فراموش کرده‌اند که شرکت پژو در طول 23 سال حضورش در ایران نه تنها راه را برای خودکفایی در تولید قطعات و محصولاتش در ایران بست بلکه با خروج یک شبه کارشناسانش از ایران، زیان حداقل 800 میلیون یورویی و به عبارتی 2/3 تریلیون تومانی را نصیب کشورمان کرد. در چنین وضعیتی ابتدایی‌ترین خواسته مردم ایران، جبران خسارت وارد شده به کشور از طرف شرکت پژو است اما ظاهراً سیاست دولت مبتنی بر فراموش بد عهدی‌های پیشین و هزینه‌های تحمیل شده به کشور و اجازه برای بازگشت پیروزمندانه شرکت پژو به کشور است!

جذب سرمایه برای ایران یا خروج فرانسه از بحران؟

درست چند روز گذشته بود که بحران اقتصادی، اجرای سیاست‌های ریاضتی و مشکلات معیشتی بار دیگر مردم فرانسه را به اعتصاب سراسری کشاند. به نوشته روزنامه فرانسوی فیگارو، این اعتصاب منجر به بروز اختلالات ترافیکی در بخش‌های حمل و نقل هوایی و ترافیک در پاریس و سراسر فرانسه شد.

وضعیت نابه‌سامان اقتصادی فرانسه با قطع ارتباط اقتصادی با ایران نیز تشدید شد، چنانچه تنها پس از قطع روابط پژو با ایران خودرو به علت فشارهای شریک آمریکایی آن، این خودروساز فرانسوی در فروش محصولات خود با 4 میلیارد یورو خسارت روبرو شد چه اینکه در سال 2011، ایران 13 درصد فروش سالانه پژو در جهان را به خود اختصاص داده بود.

این نکته حتی از نگاه مسئولان بلندپایه فرانسوی نیز نه تنها پنهان نماند بلکه به صراحت به این موضوع اشاره کردند، به عنوان نمونه نخست وزیر فرانسه در نشست فعالان اقتصادی و بخش خصوصی ایران و فرانسه که در محل انجمن کارآفرینان فرانسه (مدف) گفت: بیشترین ضرر را از تحریم ایران متحمل شدیم و توافق هسته‌ای باب جدیدی را در روابط دو کشور می‌گشاید و فرانسه خواهان همکاری‌های همه جانبه با ایران است.

این نکته مهم نباید از نگاه مسئولان ما پنهان بماند طرف فرانسوی که از جهت کاهش سطح روابطش با ایران دچار زیان شده، اکنون به دنبال جبران کردن آن می‌باشد. برخی از قراردادهایی که طی سفر رئیس‌جمهور به فرانسه مطرح شده نشان می‌دهد معادله ارتباط اقتصادی ایران و فرانسه بیشتر در جهت منافع فرانسه بوده است، جدای از قرارداد پژو که ذکر آن رفت، «ایران‌ایر» نیز پنجشنبه گذشته همزمان با سفر رئیس‌جمهور ایران به پاریس قراردادی برای خرید 118 هواپیمای ایرباس (به ارزش 25 میلیارد دلار) با طرف فرانسوی امضا کرد. اما نکته‌ای که این میان‌خودنمایی می‌کند هدف محوری مدنظر رئیس‌جمهور برای این سفرها است که پیش از این جذب سرمایه‌گذاری خارجی عنوان شده بود اما حاصل این سفرها نشان‌دهنده یک تغییر رویکرد از جذب سرمایه‌های خارجی به درون کشور به خرید و فروش می‌باشد!

در همین راستا پیش‌تر شرکت توتال فرانسه نیز ابراز تمایل کرده بود که پس از لغو تحریم‌ها با ایران همکاری کند. این شرکت که به همراه شرکت‌های گازپروم روسیه و پتروناس مالزی با هزینه‌ای مجموعاً بیش از 2 میلیارد دلار، مسئول توسعه فازهای 2 و 3 میدان گازی پارس جنوبی ایران بود اما به بهانه تحریم‌ها، بدون تکمیل کارهایش، ایران را ترک کرد!

مدیرعامل توتال چندی پیش درباره بازگشت به ایران گفته بود: ایران پس از روسیه، دومین ذخایر گازی بزرگ جهان را در اختیار دارد و به محض اینکه تحریم‌ها برداشته شود، ما بازگشت به این کشور را بررسی خواهیم کرد(!)

تجربه شرکت‌های مذکور در زمینه ترک ایران در زمان اعمال تحریم‌ها و زیان‌هایی که به کشور ما از این بابت وارد شده است، اقتضاء می‌کند مسئولان دقت بیشتری در تصمیم بر بازگشت یا عدم بازگشت یا حداقل کیفیت بازگشت آنها به خرج دهند. همچنین قراردادهای مذکور نشان می‌دهد مسئولان باید توجه بیشتری داشته باشند که این قراردادهای جنبه یک خرید و فروش ساده و تقریباً یک جانبه (به سود فرانسه) نداشته باشد.

به نظر می‌رسد رئیس‌جمهور و هیئت یکصد نفره همراه ایشان، بیش از آنکه موفق به جذب سرمایه خارجی شده باشند، با دست و دل بازی و سخاوت سرمایه ایرانی را صرف خریدهای لوکس از فرانسه و ایتالیا کرده‌اند! خرید هواپیمای دورپرواز و خودروی شاسی‌بلند، نه تاثیری در ایجاد اشتغال در ایران دارد و نه کمکی به توسعه صنایع کشور می‌کند. برخلاف هیاهوهای رایج رسانه‌ای زنجیره‌ای اروپائیان برنده اصلی این سفر هستند و عملاً سهم ایران چند عکس یادگاری از سفر به ایتالیای بحران‌زده و فرانسه بدعهد است.